

Besl. O. nr. 6

Jf. Innst. O. nr. 7 (2001-2002) og Ot.prp. nr. 24 (2001-2002)

År 2001 den 4. desember holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om endringar i rettergangslovgjevinga m.m. (namn på fyrsteinstansdomstolane m.m.)

I

I følgjande føresegner skal tilvisingane til omgrepet herads- og byrett endrast til tilvisingar til omgrepet tingrett:

1. lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 27 og § 34 tredje ledet fyrste punktumet
2. lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 1 nr. 4, § 10 tredje ledet fyrste, andre og fjerde punktumet, § 19 andre ledet fyrste punktumet, tredje ledet, fjerde ledet fyrste punktumet og femte ledet, § 20 fyrste ledet, § 21 fyrste ledet, § 22, § 25 fyrste ledet, § 44 fyrste ledet andre punktumet, § 46 andre ledet fyrste punktumet, § 47 fyrste ledet andre punktumet, § 55 fyrste ledet og andre ledet andre punktumet, § 63 fyrste ledet fyrste punktumet, § 74 andre punktumet, § 75 fjerde punktumet, § 80 andre ledet fyrste punktumet, § 82 fyrste ledet fyrste punktumet, § 86 fyrste ledet fyrste punktumet og tredje ledet andre punktumet, § 99 fyrste ledet andre punktumet, § 166 andre ledet tredje punktumet og § 223 fyrste ledet andre punktumet
3. lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål (tvistemålsloven) § 2, § 3 nr. 1, § 44 andre ledet fyrste punktumet, § 69 andre ledet fyrste punktumet, § 74 andre ledet fyrste punktumet, § 99 andre ledet, § 99a fyrste ledet, § 199 fyrste punktumet, § 199a fyrste ledet fyrste punktumet, § 222 fyrste ledet andre punktumet, § 229 fyrste ledet fyrste punktumet og andre ledet, § 252 tredje ledet fyrste punktumet, § 268, § 287 fyrste ledet fyrste punktumet, § 296 fyrste punktumet, § 298 andre ledet fyrste punktumet, § 299 fyrste punktumet, § 323, § 325 fyrste ledet, § 374 andre ledet andre punktumet, § 409 fyrste ledet andre punktumet, § 438 fyrste ledet tredje punktumet, § 455, § 456 fyrste ledet fyrste punktumet, § 457 fyrste punktumet, § 458 andre ledet,

§ 465 andre ledet, § 472 fyrste ledet fyrste og andre punktumet, § 475 fyrste ledet og § 476 fjerde ledet tredje punktumet

4. lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker § 5 fyrste ledet, § 10 andre ledet, § 12 fyrste ledet andre punktumet, § 13 andre punktumet, § 14 fyrste ledet fyrste punktumet og tredje ledet fyrste punktumet, § 15 andre ledet, § 20a andre punktumet, § 24 andre ledet, § 31 fyrste ledet, § 33 andre ledet, § 33a fyrste ledet andre og tredje punktumet og tredje ledet tredje punktumet, § 34 fyrste ledet, § 45 andre ledet fyrste punktumet, § 47 andre punktumet, § 54b andre ledet og § 58 fyrste ledet andre punktumet
5. lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. § 28 tredje ledet fyrste punktumet
6. lov 14. august 1918 nr. 2 om utdrag i tvistemål og straffesaker § 10 andre ledet fyrste punktumet
7. lov 14. august 1918 nr. 4 om rettergangsordningens ikrafttræden § 4 fyrste og andre ledet og § 6 fyrste ledet
8. lov 5. mai 1927 nr. 1 om arbeidstvister § 7 nr. 3 fyrste og tredje punktumet, nr. 4 fyrste og andre punktumet, nr. 5 og nr. 6, § 26 nr. 1 fyrste punktumet, overskrifta til § 26b, § 26 b nr. 1 og nr. 3 tredje punktumet og § 46 nr. 2 femte punktumet
9. lov 21. februar 1930 om skifte § 1 og § 31 andre ledet andre punktumet
10. lov 5. februar 1932 nr. 2 om rettergangsmåten i riksrettssaker § 9 andre ledet fyrste og andre punktumet
11. lov 27. mai 1932 nr. 2 om veksler § 73 fyrste ledet
12. lov 27. mai 1932 nr. 3 om chekker § 56
13. lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing § 1 fyrste ledet andre punktumet og § 19 fyrste ledet
14. lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjelder under krig, krigsfare og liknende forhold § 10

15. lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 48 nr. 3 femte og sjette punktumet
16. lov 26. juni 1953 nr. 8 om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar § 9 fyrste ledet andre punktumet
17. lov 18. desember 1959 nr. 1 om mortifikasjon av skuldbrev m.v. § 4 andre ledet fyrste punktumet
18. lov 4. februar 1960 nr. 2 om borettslag § 17 fyrste ledet andre punktumet, § 19 tredje ledet tredje punktumet og § 34a fjerde ledet fjerde punktumet
19. lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker § 42
20. lov 3. mars 1961 nr. 5 om fellesmerker § 5 andre ledet
21. lov 5. mai 1961 om grannegjerde § 17 fyrste ledet andre punktumet
22. lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven) § 16 fjerde ledet fyrste punktumet
23. lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygdetten § 18
24. lov 7. juli 1967 nr. 13 om husleieregulering m.v. for boliger § 14 fyrste ledet tredje punktumet og § 15 andre ledet fyrste punktumet
25. lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter § 63 fyrste og andre ledet
26. lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning § 3-9 tredje punktumet og § 3-10 tredje ledet
27. lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 72 nr. 1 andre punktumet
28. lov 29. mai 1970 nr. 33 om mønster § 41 fyrste og andre ledet
29. lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten § 60 fyrste ledet fyrste punktumet
30. lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v overskrifta til § 61B, § 61B fyrste ledet og § 61C fyrste ledet fyrste punktumet
31. lov 28. april 1978 nr. 18 om behandling av forbrukertvister § 11 fyrste ledet fyrste punktumet, andre ledet og fjerde ledet andre punktumet
32. lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene § 15 fyrste ledet fjerde punktumet
33. lov 9. juni 1978 nr. 49 om reindrift § 27 fyrste ledet
34. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 23c fyrste ledet fyrste punktumet
35. lov 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. (jordskifteloven) § 18 fyrste punktumet
36. lov 6. mars 1981 nr. 5 om barneombud § 4 tredje ledet andre punktumet
37. lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barne-lova) § 13 fyrste ledet, § 28 fyrste ledet tredje punktumet og § 36 femte ledet
38. lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 5 fyrste og andre ledet, § 6 nr. 1 og 2, § 76 andre ledet fyrste, andre og tredje punktumet, tredje ledet fyrste punktumet og fjerde ledet fyrste punktumet, § 96 andre og tredje ledet, § 109 fyrste ledet fyrste punktumet, § 109a fyrste ledet fyrste punktumet, § 130a sjette ledet andre punktumet, § 261 tredje punktumet, § 274 fyrste ledet andre punktumet, § 275 fyrste ledet andre punktumet, overskrifta til kapittel 22, § 306 fyrste ledet, § 322 fyrste ledet, § 331 fjerde ledet, § 447 tredje ledet andre punktumet, § 466 andre ledet fyrste, tredje og fjerde punktumet, § 470 fyrste ledet andre punktumet og § 476 tredje ledet og fjerde ledet fyrste punktumet
39. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 5a nr. 2, overskrifta til kapittel 2 B, § 8 fyrste ledet fyrste og andre punktumet, sjuande ledet fjerde punktumet og § 10 nr. 11
40. lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) § 145 fyrste ledet og § 154 femte ledet andre punktumet
41. lov 7. juni 1985 nr. 51 om utmarks kommisjon for Nordland og Troms § 13 fjerde ledet andre punktumet
42. lov 14. juni 1985 nr. 77 Plan- og bygningslov § 50 nr. 2 andre punktumet og § 60 andre ledet fyrste punktumet og fjerde ledet andre punktumet
43. lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler § 20-1 tredje punktumet
44. lov 20. juli 1991 nr. 67 om overføring av domfelte § 13 fyrste punktumet og § 16
45. lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. § 6A-7 tredje ledet, overskrifta til § 6A-9, § 6A-9 fyrste ledet og fjerde ledet, § 9-10 fyrste ledet fyrste punktumet, andre ledet fyrste punktumet og fjerde ledet fyrste punktumet
46. lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfylgydelse og midlertidig sikring (tvangsfylgydelsesloven) § 2-8 fyrste ledet
47. lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett § 29 fyrste og andre ledet
48. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 3-22 andre ledet fyrste punktumet
49. lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) § 7 fyrste punktumet og § 8 fyrste ledet tredje punktumet
50. lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 20 andre ledet fyrste punktumet, § 35 andre ledet fyrste punktumet, § 118 fyrste ledet andre punktumet, § 305 fyrste ledet fyrste punktumet og § 476 fyrste ledet
51. lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 5-2 femte ledet tredje punktumet, § 5-3 femte ledet andre punktumet og § 5-9 fyrste punktumet
52. lov 12. mai 1995 nr. 22 om universiteter og høgskoler § 43 nr. 1 fyrste punktumet
53. lov 25. august 1995 nr. 57 om pakkereiser (pakke-reiseloven) § 10-5 fyrste ledet fyrste punktumet og andre ledet tredje punktumet

54. lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 8-6 andre ledet og fjerde ledet andre punktumet
55. lov 23. mai 1997 nr. 31 om eiereksjoner (eiereksjonsloven) § 16 andre ledet fyrste punktumet
56. lov 13. juni 1997 nr. 43 om avtalar med forbrukar om oppføring av ny bustad m.m (bustadoppføringslova) § 64 tredje ledet tredje punktumet
57. lov 26. mars 1999 nr. 17 om husleieavtaler (husleieloven) § 12-2 andre ledet fyrste punktumet og tredje ledet fyrste og tredje punktumet
58. lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) § 4 (5)
59. lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) § 5-6 andre ledet fyrste punktumet, § 6-4 andre ledet andre punktumet, tredje ledet og niande ledet fyrste punktumet
60. lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 7 fyrste ledet.

II

I følgjande føresegner skal tilvisingane til omgrepet herads- og byrettsdommar endrast til tilvisingar til omgrepet tingrettsdommar:

1. lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 54 andre ledet og § 109
2. lov 13. august 1915 nr. 6 om rettergangsmåten for tvistemål (tvistemålsloven) § 287 fyrste ledet tredje punktumet
3. lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing § 1 fyrste ledet fyrste punktumet
4. lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 57 fjerde ledet tredje punktumet
5. lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. § 6 nr. 1 b fyrste ledet
6. lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidvern og arbeidsmiljø m.v. § 61B fyrste ledet
7. lov 14. juni 1985 nr. 77 Plan- og bygningslov § 60 andre ledet tredje punktumet

III

I lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse skal § 2 andre ledet fyrste punktumet lyde:

Denne skal bestaa av *sorenskriveren* - eller, hvor der i *tingretten* er flere dommere, en av disse - som formand samt to av forliksmændene etter rækkefølgen i oppnævnelsen.

IV

I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) vert gjort følgjande endringar:

§ 19 fyrste ledet skal lyde:

Tingrettene skal ha en sorenskriver som leder og så mange tingrettsdommere som til enhver tid er bestemt. Det kan også utnevnes en nestleder. Har lederen og nestlederen forfall, skal den eldste av de andre dommerne gjøre tjeneste, så lenge ingen annen er oppnevnt.

§ 71 fyrste ledet fyrste punktumet skal lyde:

I hvert domssogn skal det være to alminnelige utvalg av meddommere for *tingrettssaker*, ett for kvinner og ett for menn.

V

I lov 5. mai 1927 nr. 1 om arbeidstvister skal § 46 nr. 3 andre punktumet lyde:

For *tingrettssaker* etter denne lov får rettens formann og meddommerne skyss- og kostpenger etter de regler som ellers gjelder for slike saker.

VI

I lov 17. januar 1997 nr. 11 om endringer i straffeloven m.v. (strafferettslige utilregnelighetsregler og særreaksjoner) vert gjort følgjande endringar i del I:

1. Lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven):

§ 39 b andre ledet tredje punktumet skal lyde:

Påtalemyndigheten fremmer saken for *tingretten*, som avgjør den ved dom.

§ 39 b fjerde ledet andre punktumet skal lyde:

Senest tre år etter siste rettskraftige dom skal påtalemyndigheten enten beslutte opphør av reaksjonen eller bringe saken inn for *tingretten*, som avgjør om reaksjonen skal opprettholdes.

§ 39 e fyrste ledet tredje punktumet skal lyde:

Sak om forlengelse reises ved *tingretten* senest tre måneder før forvaringstidens utløp.

§ 39 f andre ledet skal lyde:

Når den domfelte eller kriminalomsorgen begjærer løslatelse på prøve, fremmer påtalemyndigheten saken for *tingretten*, som avgjør den ved dom.

§ 39 g femte ledet fyrste punktumet skal lyde:

Dersom den løslatte i prøvetiden alvorlig eller gjentatt bryter fastsatte vilkår, eller særlige grunner ikke lenger tilsier prøveløslatelse i medhold av første ledd annet punktum, kan påtalemyndigheten bringe spørsmålet om gjeninnsettelse inn for *tingretten*.

2. Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven):

§ 76 tredje ledet fyrste punktumet skal lyde:

Saker ved lagmannsrett og *tingrett* som gjelder forbrytelse som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år, eller sak hvor påtalemyndigheten vil påstå idømmelse av særreaksjon, skal under hoved- og ankeforhandling føres av en statsadvokat.

§ 76 tredje ledet sjunde punktumet skal lyde:

Saker for *tingretten* om forseelser føres som regel av polititjenestemenn som hører til påtalemyndigheten.

i del II:

Nr. 3 tredje punktumet skal lyde:

Saken må bringes inn for *tingretten* før lengstiden løper ut.

Nr. 5 fyrste punktumet skal lyde:

For dom på sikring som ikke er satt i verk når loven trer i kraft, skal påtalemyndigheten såvidt mulig innen ett år etter lovens ikrafttredelse innstille sikringstiltaket eller reise sak for *tingretten* med påstand om idømmelse av særreaksjon etter straffeloven §§ 39, 39 a eller 39 c.

VII

I lov 15. juni 2001 nr. 62 om endringer i domstol-loven m.m. (den sentrale domstoladminstrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling) gjerast følgjande endringar:

Lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven):

§ 10 andre ledet skal lyde:

Førstelagmannen kan tilkalle dommere fra *tingrettene* i lagdømmet til å ta sete i retten. Når særlige grunner foreligger, kan førstelagmannen også tilkalle dommere ved *tingrettene* og lagmannsretten i et annet lagdømme dersom de er villige til å gjøre tjeneste. Retten kan ikke settes med mer enn en tilkalt dommer eller pensjonist som er konstituert etter § 55 f uten når en av lagmannsrettens dommere uventet får forfall. Til behandling av anke eller kjærermål tilkalles ikke dommere fra den *tingrett* som har behandlet saken i første instans.

§ 19 fjerde ledet fyrste punktumet skal lyde:

Hvor saksmengden gjør det påkrevet, kan *tingrettene* etter bestemmelse av domstoladminstrasjonen deles i avdelinger.

§ 25 fyrste ledet skal lyde:

Domstoladminstrasjonen fastsetter ett eller flere faste rettssteder for *tingrettene*.

§ 55 fyrste ledet skal lyde:

Dommere til Høyesterett, lagmannsrettene og *tingrettene* utnevnes som embetsmenn av Kongen etter Grunnloven § 21.

§ 55 b andre ledet andre punktumet skal lyde:

Til dommerembeter i *tingretten* og i lagmannsretten gir domstolledeeren skriftlig uttalelse.

§ 55 d skal lyde:

Midlertidige dommere til Høyesterett, lagmannsrettene og *tingrettene* kan bare konstitueres eller tilsettes i de tilfeller som er nevnt i §§ 55 e til 55 g.

§ 63 fyrste ledet fyrste punktumet skal lyde:

I ethvert lensmannsdistrikt og i enhver kommune eller del av kommune som ikke hører til lensmannsdistrikt, skal det være ett hovedstevnevitne og så mange hjelpestevnevitner som *tingretten* fastsetter.

§ 121 b skal lyde:

En dommer i Høyesterett, lagmannsrettene og *tingrettene* kan ikke utøve rettshjelp til stadighet eller mot vederlag.

§ 121 c fyrste ledet skal lyde:

En dommer i Høyesterett, lagmannsrettene og *tingrettene* må søke om godkjenning for sidegjøremål

1. om kan medføre at dommeren mer en leilighetsvis kan bli inhabil
2. som kan medføre at arbeidet i dommerstillingen hemmes eller sinkes
3. i kollegiale forvaltningsorganer hvor det er sannsynlig at avgjørelser kan bli brakt inn for domstolene til overprøving
4. i privat eller offentlig næringsvirksomhet
5. i private tvisteløsningsnemnder og
6. om oppnevning som medlem av voldgiftsrett.

§ 121 e fyrste ledet fyrste punktumet skal lyde:

Sidegjøremål for dommere i Høyesterett, lagmannsrettene og *tingrettene* skal registreres.

§ 236 fyrste ledet skal lyde:

Tilsynsutvalget kan treffe vedtak om disciplinærtiltak når en dommer i Høyesterett, lagmannsretten og *tingrettene* forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk.

§ 239 andre ledet fyrste punktumet skal lyde:

Partene i saken kan bringe Tilsynsutvalgets vedtak inn for *tingretten* ved søksmål.

§ 239 tredje ledet tredje punktumet skal lyde:

Ved behandlingen i *tingretten* og lagmannsretten skal retten settes med meddommere.

VIII

I lov 15. juni 2001 nr. 63 om endringer i straffeprosessloven m.v. (gjenopptakelse) vert gjort følgjande endringar:

Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven):

Ågot Valle

president

§ 261 andre punktumet skal lyde:

Begjæringen settes frem for *tingretten*, som også behandler saken på nytt hvis gjenopptakelse blir sluttet.

§ 400 andre ledet fyrste punktumet skal lyde:

Er dommen som skal gjenopptas avsagt av *tingretten*, sender kommisjonen sin avgjørelse til lagmannsretten, som peker ut en *tingrett* med tilgrensende rettskrets til å behandle begjæringen.

IX

Lova tek til å gjelde frå den tid Kongen fastset.

Sigvald Oppebøen Hansen

sekretær